

Skatteutskottets betänkande 2020/21:SkU12

Tullfrågor och Tullverkets utökade möjligheter att besluta om postspärrar

---

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till utökade möjligheter för Tullverket att besluta om postspärrar. Förslaget innebär att Tullverkets befogenhet att besluta om kvarhållande av postförsändelser som kan antas innehålla narkotika utvidgas till att även omfatta försändelser som misstänks innehålla vapen, ammunition eller explosiva varor. Befordringsföretagens skyldighet att anmäla till Tullverket att man misstänker att en försändelse innehåller narkotika utvidgas på samma sätt. Det föreslås vidare att möjligheten att lägga postspärrar även ska omfatta försändelser förmedlade av kurirföretag.

I övrigt lämnas förslag om att rätten att slutligt pröva ett beslut om postspärr utöver chefen för Tullverket också ska gälla chefen för Tullverkets rättsavdelning, om att beslut om kvarhållande får gälla högst en månad samt om en viss utökning av tystnadsplikten.

Förslagen föreslås träda i kraft den 1 mars 2021.

Utskottet avslår ett motionsyrkande om en utredning om ytterligare utvidgning av Tullverkets rätt att besluta om postspärrar.

Utskottet föreslår vidare att riksdagen avslår motionsyrkanden om Tullverkets behörighet och dess verksamhet från den allmänna motionstiden hösten 2020.

I betänkandet finns 11 reservationer (M, SD, C, V, KD).

Behandlade förslag

Proposition 2020/21:49 Utökade möjligheter för Tullverket att besluta om postspärrar.

Ett yrkande i en följdmotion.

Ett femtiotal yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2020/21.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Ärendet och dess beredning.....	5
Utskottets överväganden.....	6
Utökade möjligheter för Tullverket att besluta om postspärrar	6
Utredning om bredare befogenheter för Tullverket att besluta om postspärrar	10
Tullverkets befogenheter och verksamhet	11
Utrustning och säkerhet för Tullverkets personal.....	14
Åtgärder mot utförelse	15
Betalning av tull och importskatter	17
Reservationer	21
1. Utredning om bredare befogenheter för Tullverket att besluta om postspärrar, punkt 2 (KD).....	21
2. Tullverkets befogenheter och verksamhet, punkt 3 (M).....	22
3. Tullverkets befogenheter och verksamhet, punkt 3 (SD).....	23
4. Tullverkets befogenheter och verksamhet, punkt 3 (V).....	24
5. Tullverkets befogenheter och verksamhet, punkt 3 (KD).....	25
6. Utrustning och säkerhet för Tullverkets personal, punkt 4 (SD)	27
7. Åtgärder mot utförelse, punkt 5 (M)	28
8. Åtgärder mot utförelse, punkt 5 (SD).....	29
9. Åtgärder mot utförelse, punkt 5 (C)	30
10. Åtgärder mot utförelse, punkt 5 (KD)	31
11. Betalning av tull och importskatter, punkt 6 (SD).....	32
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	34
Propositionen	34
Följdmotionen	34
Motioner från allmänna motionstiden 2020/21	34
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	40

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Utökade möjligheter för Tullverket att besluta om postspärrar

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen med den ändringen att ordet ”påföljande” i 3 § första meningen ska bytas ut mot ”på följande”,

2. lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400),

3. lag om ändring i postlagen (2010:1045),

4. lag om ändring i tullagen (2016:253).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2020/21:49 punkterna 1–4.

2. Utredning om bredare befogenheter för Tullverket att besluta om postspärrar

Riksdagen avslår motion

2020/21:3783 av Hampus Hagman m.fl. (KD).

Reservation 1 (KD)

3. Tullverkets befogenheter och verksamhet

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:643 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkandena 1, 5 och 8,

2020/21:710 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 2,

2020/21:983 av Betty Malmberg (M) yrkande 3,

2020/21:1076 av John Widegren (M),

2020/21:1104 av Sten Bergheden (M),

2020/21:1315 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 15 och 16,

2020/21:1787 av Niklas Karlsson m.fl. (S),

2020/21:2554 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 32,

2020/21:2634 av Hampus Hagman m.fl. (KD) yrkande 4,

2020/21:3217 av Niklas Wykman m.fl. (M) yrkandena 1, 4 och 5,

2020/21:3305 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkandena 7 och 9,

2020/21:3307 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 47 och

2020/21:3463 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkandena 1–4 och 8.

Reservation 2 (M)

Reservation 3 (SD)

Reservation 4 (V)

Reservation 5 (KD)

4. Utrustning och säkerhet för Tullverkets personal

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:643 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkandena 2 och 6,

2020/21:1775 av Sten Bergheden (M),
 2020/21:3189 av Richard Jomshof (SD) och
 2020/21:3463 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkandena 6 och 9.

Reservation 6 (SD)

5. Åtgärder mot utförsel

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:400 av Jörgen Grubb (SD),
 2020/21:643 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkandena 4 och 7,
 2020/21:710 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 3,
 2020/21:937 av Maria Stockhaus (M) yrkandena 1 och 2,
 2020/21:983 av Betty Malmberg (M) yrkande 4,
 2020/21:1046 av Mikael Oscarsson (KD) yrkande 1,
 2020/21:1967 av Lars Jilmstad (M),
 2020/21:2957 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkande 14,
 2020/21:3217 av Niklas Wykman m.fl. (M) yrkande 2,
 2020/21:3305 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 8,
 2020/21:3307 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 43,
 2020/21:3463 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 5 och
 2020/21:3537 av Margareta Cederfelt (M).

Reservation 7 (M)

Reservation 8 (SD)

Reservation 9 (C)

Reservation 10 (KD)

6. Betalning av tull och importskatter

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:2554 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkandena 31, 34 och 35 samt
 2020/21:3572 av Alexandra Anstrell (M).

Reservation 11 (SD)

Stockholm den 21 januari 2021

På skatteutskottets vägnar

Jörgen Hellman

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Jörgen Hellman (S), Per Åsling (C), Niklas Wykman (M), Hillevi Larsson (S), Helena Bouveng (M), Eric Westroth (SD), Sultan Kayhan (S), Tony Haddou (V), Boriana Åberg (M), David Lång (SD), Hampus Hagman (KD), Anna Vikström (S), Gulan Avci (L), Anne Oskarsson (SD), Rebecka Le Moine (MP), Kjell Jansson (M) och Anders Österberg (S).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I ärendet behandlar utskottet regeringens proposition 2020/21:49 Utökade möjligheter för Tullverket att besluta om postspärrar. Regeringens förslag till riksdagsbeslut framgår av bilaga 1. Regeringens lagförslag återges i bilaga 2.

I ärendet har det väckts en följdmotion (2020/21:3783) som återges i bilaga 1.

I ärendet behandlar utskottet även de motioner från den allmänna motionstiden hösten 2020 som rör Tullverket och dess verksamhet. Motsvarande motioner behandlades under förra riksmötet i betänkande 2019/20:SkU7 Tullverket.

Motionärernas förslag till riksdagsbeslut framgår av bilaga 1.

Utskottets överväganden

Utökade möjligheter för Tullverket att besluta om postspärrar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag till utökning av Tullverkets befogenhet att besluta om postspärrar.

Bakgrund

I april 2017 gavs en utredare i uppdrag att hjälpa Justitiedepartementet med att utreda vissa frågor på vapenlagstiftningens område (Ju2017:E). Uppdraget utökades den 20 april 2018 med ett tilläggsuppdrag att utreda vissa frågor relaterade till bl.a. illegal hantering av vapen och explosiva varor. I uppdraget ingick bl.a. att analysera om det finns anledning att utvidga Tullverkets befogenhet att besluta om kvarhållande av postförsändelser till att också avse försändelser som kan antas innehålla vapen, vapendelar eller explosiva varor. I uppdraget ingick också att analysera om samma möjlighet till kvarhållande ska införas i fråga om försändelser som förmedlas av kurirföretag. Vid behov skulle författningsändringar föreslås. I juli 2019 överlämnade utredaren promemorian En strängare syn på vapenbrott och smuggling av vapen och explosiva varor (Ds 2019:14). I den nu aktuella propositionen behandlas de lagförslag som rör kvarhållande av postförsändelser.

Propositionen

Inledning – huvudsakligt innehåll i propositionen

I syfte att stärka Tullverkets möjligheter att stoppa illegal införsel av vapen, ammunition och explosiva varor föreslår regeringen att Tullverkets befogenhet att besluta om kvarhållande av postförsändelser som kan antas innehålla narkotika utvidgas till att även omfatta försändelser som misstänks innehålla vapen, ammunition eller explosiva varor. Befordringsföretagens skyldighet att anmäla till Tullverket om man misstänker att en försändelse innehåller narkotika utvidgas på samma sätt. Det föreslås vidare att möjligheten att lägga postspärrar även ska omfatta försändelser förmedlade av kurirföretag.

I övrigt lämnas förslag om att rätten att slutligt pröva ett beslut om postspärr utöver chefen för Tullverket, också ska gälla chefen för Tullverkets rättsavdelning, om att ett beslut om kvarhållande får gälla högst en månad, samt om en viss utökning av tystnadsplikten.

Gällande rätt

Tullverket är huvudansvarig myndighet för varukontrollen vid såväl yttre som inre gräns. Med yttre gräns avses en gräns mot ett land som inte är medlem i EU medan inre gräns är en gräns mot ett annat EU-land. Den materiella tullagstiftningen är till fullo harmoniserad inom EU. Kärnan i den gemensamma tullagstiftningen utgörs i dag av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 av den 9 oktober 2013 om fastställande av en tullkodex för unionen, (tullkodexen). Tullkodexen innehåller bestämmelser av övergripande karaktär om de förfaranden som ska tillämpas på varor som förs in i eller ut ur unionens tullområde. Tullkodexens regler är avsedda att kompletteras med nationella bestämmelser.

I 4 kap. tullagen (2016:253) och 4 kap. tullförordningen (2016:287) finns närmare bestämmelser om Tullverkets övervaknings- och kontrollverksamhet vid yttre gräns.

Kontrollen av varor som förs in från ett annat EU-land regleras i lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen (inregränslagen). Vid inre gräns gäller bestämmelserna i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) om bl.a. fri rörlighet för varor. Tullverket har därför mer begränsade möjligheter att utföra kontroller vid inre gräns. Där får kontrollerna inte avse några andra varor än de som räknas upp i 3 § inregränslagen. Såväl narkotika som vapen, ammunition och explosiva varor anges i paragrafen. Vidare får kontrollerna enligt 2 § i lagen inte utformas på sådant sätt att urvalet av vad och vem som kontrolleras görs slumpmässigt.

I 4 kap. 19 § tullagen anges att för sådan kontroll som avses i 16 § får en tulltjänsteman undersöka postförsändelser, såsom brev, paket och liknande försändelser, och motsvarande försändelser förmedlade av kurirföretag. En försändelse får öppnas om den finns hos Tullverket, på ett utväxlingspostkontor eller vid ett kurirföretags första sorteringsterminal och det finns anledning att anta att försändelsen innehåller en vara för vilken deklara-tions- eller uppgiftsskyldigheten inte har fullgjorts.

I brottsbekämpande syfte har Tullverket, enligt 4 kap. 22 § tullagen och 11 § inregränslagen, också möjlighet att besluta att en postförsändelse ska hållas kvar av postbefordringsföretaget för att Tullverket ska kunna utföra sina kontroller. Beslut om kvarhållande (s.k. postspärr) kan fattas om det finns anledning att anta att försändelsen innehåller narkotika som kan tas i beslag enligt smuglingslagen och det är nödvändigt för att narkotikan ska kunna tas i beslag. Beslutet får endast gälla en begränsad, kortare tid.

Beslutet får verkställas omedelbart men ska snarast prövas av chefen för Tullverket. Möjligheten att på det sättet lägga postspärrar används när Tullverket har fått en indikation på att narkotika kan komma att förekomma i ett visst flöde av försändelser. Ett beslut om postspärr måste avse en särskild mottagare eller mottagaradress. Postspärren måste också utformas så att den inte stör postflödet mer än vad misstanken kräver. Normalt måste därför

spärren begränsas så att den omfattar endast ett avsändarland, eller ett så begränsat antal avsändarländer som möjligt.

Utökade möjligheter för Tullverket att besluta om att hålla kvar försändelser

Av den redovisade beslagsstatistiken från Tullverket för 2017 och 2018 framgår att endast en mindre mängd vapen beslagtogs i kurirförsändelser, även om det rörde sig om något fler beslag än i postförsändelser. När det gäller explosiva varor beslagtogs under samma tidsperiod betydligt fler varor i kurirförsändelser än i postförsändelser, medan beslagen av narkotika i kurirförsändelser uppgick till ungefär en tredjedel av antalet narkotikabeslag i postförsändelser. I takt med att användningen av kurirtjänster mellan privatpersoner ökar finns det anledning att befara att också smugglingen i kurirflödet kan komma att öka. Att Tullverket enligt befintlig reglering har sämre möjligheter att stoppa misstänkta kurirförsändelser än postförsändelser förstärker misstankarna om en ökning av otillåtna försändelser i kurirflödet. Även om de stora kurirföretagens egna kontroller av utgående försändelser med flyg är omfattande framstår de inte som tillräckliga. Företagen har svårt att upptäcka narkotika genom röntgenundersökningar, vilket återspeglas i beslagsstatistiken. Det finns också en uppenbar risk att röntgenoperatörerna inte identifierar vapendelar och explosiva varor i försändelser. Samhällets intresse av att bekämpa smuggling av narkotika, vapen, ammunition och explosiva varor talar således för att Tullverkets rätt att besluta om kvarhållande av postförsändelser även bör omfatta försändelser som förmedlas av kurirföretag.

Med begreppet kurirföretag i detta sammanhang bör enligt regeringen avses sådana befodringsföretag som har egna sorteringscentraler och som ombesörjer hela transporten av försändelsen utan mellanhänder i transporten.

Regeringen föreslår att Tullverkets befogenhet att besluta om att hålla kvar postförsändelser utvidgas till att också omfatta försändelser som kan antas innehålla vapen, ammunition eller explosiva varor. Ett förtydligande om att inregränslagen även omfattar sådana vapen och andra föremål som anges i 1 kap. 3 § vapenlagen förs in i inregränslagen.

Prövning av beslut om kvarhållande och beslutets giltighet i tiden

Den nuvarande begränsningen som innebär att endast chefen för Tullverket får göra en slutlig prövning av postspärrar innebär enligt myndigheten stora praktiska besvär.

Av 2 kap. 44 § Tullverkets arbetsordning framgår att Tullverkets rättsavdelning, som ansvarar för rättslig styrning och rättsligt stöd till hela Tullverket, leds av en avdelningschef som också är Tullverkets rättschef tillika chefsjurist.

Regeringen anser att det framstår som ändamålsenligt att ett beslut om kvarhållande ska få prövas även av chefen för Tullverkets rättsavdelning.

Bestämmelserna i 4 kap. 22 § tullagen och 11 § andra stycket inregränslagen bör därmed ändras i enlighet med detta.

Eftersom förfarandet att besluta om kvarhållande av försändelser är en ingripande åtgärd för den enskilde och innebär en inskränkning i grundläggande fri- och rättigheter bör det i bestämmelserna i tullagen och inregränslagen anges att ett beslut om kvarhållande ska gälla en viss tid – högst en månad – från den dag då förordnandet om kvarhållande överlämnas till befordringsföretaget. Det innebär att en försändelse måste ha kommit in till befordringsföretaget inom den angivna tiden för att ett förordnande om kvarhållande ska få tillämpas. Om förutsättningarna fortfarande är uppfyllda när den angivna tiden går ut och behov av kvarhållande finns har Tullverket möjlighet att fatta ett nytt beslut. Därmed finns inte något behov av möjlighet att förlänga ett beslut om kvarhållande.

Tystnadsplikt och skyldighet för befordringsföretagen att medverka vid Tullverkets kontroller

Mot bakgrund av syftet med bestämmelserna om kvarhållande av försändelser som misstänks innehålla narkotika, vapen, ammunition eller explosiva varor framstår det som mycket angeläget att varken mottagaren eller avsändaren får vetskap om beslutet innan den aktuella försändelsen har kunnat undersökas och eventuellt tas i beslag. Bestämmelsen om tystnadsplikt i postlagen för den som i postverksamhet har fått del av eller tillgång till vissa uppgifter föreslås utvidgas till att också omfatta försändelser som hålls kvar enligt inregränslagen och tullagen eller efterföljande beslag enligt smugglingslagen. I postlagen och inregränslagen införs tystnadsplikt för den som i kurirverksamhet har fått del av eller tillgång till uppgifter om kvarhållande av försändelser enligt inregränslagen eller tullagen eller efterföljande beslag enligt smugglingslagen. Bestämmelserna om tystnadsplikt i såväl postlagen som inregränslagen och tullagen ges företräde framför rätten att meddela och offentliggöra uppgifter.

Befordringsföretagens skyldighet att anmäla till Tullverket om man misstänker att en försändelse innehåller narkotika som kan tas i beslag enligt smugglingslagen, och att överlämna försändelsen till Tullverket, utvidgas till att också gälla vid misstanke om att en försändelse innehåller vapen, ammunition eller explosiva varor.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har inga invändningar mot regeringens förslag och tillstyrker därmed propositionen.

Utredning om bredare befogenheter för Tullverket att besluta om postspärrar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslaget om att utreda bredare befogenheter för Tullverket att besluta om postspärrar.

Jämför reservation 1 (KD).

Motionen

I kommittémotion 2020/21:3783 av Hampus Hagman m.fl. (KD) anförs att det är välkommet med de förändringar som regeringen föreslår i proposition 2020/21:49 Utökade möjligheter för Tullverket att besluta om postspärrar där vapen och explosiva varor läggs till i uppräknningen av vad en försändelse ska misstänkas innehålla för att Tullverket ska få lägga en postspärr på den.

Emellertid har Tullverket ett bredare uppdrag än så. Enligt 3 § inregränslagen ska Tullverket kontrollera in- och utförsel av en mängd andra varor, såsom krigsmateriel, kulturföremål, dopningspreparat och barnpornografi. Vid misstanke om dessa varor får Tullverket inte besluta om postspärr, trots att det kan röra sig om mycket allvarliga brott.

Motionärerna anser att det vore motiverat att kunna utfärda postspärrar för fler varor än vapen, explosiva varor och narkotika. En utredning för att se över detta bör tillsättas. Utredningen bör ta sin utgångspunkt i de varor som Tullverket ska kontrollera vid in- och utförsel.

Utskottets ställningstagande

Regeringen har föreslagit en ökning av Tullverkets möjlighet att besluta om postspärrar även för försändelser som misstänks innehålla vapen, ammunition och explosiva varor. Möjligheten att besluta om postspärrar kommer även att avse försändelser som hanteras av kurirföretag.

Utskottet förutsätter att regeringen följer upp den nu föreslagna utvidgningen av lagstiftningen och återkommer i frågan om det visar sig att det finns behov av att ytterligare utöka Tullverkets möjlighet att besluta om postspärrar för ytterligare kategorier av varor.

Utskottet avslår därmed motionen.

Tullverkets befogenheter och verksamhet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår förslag i motioner om bl.a. Tullverkets uppdrag, befogenheter och organisatoriska tillhörighet samt om brottsbekämpande verksamhet.

Jämför reservation 2 (M), 3 (SD), 4 (V) och 5 (KD).

Motionerna

I kommittémotion 2020/21:643 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkandena 1, 5 och 8 anförs att Tullverkets uppgift i allt större utsträckning kommit att vara brottsbekämpande varför denna verksamhet bör anses vara den primära för Tullverket. Myndigheten bör därför ligga under justitieutskottets beredningsområde. Vidare anförs att läkemedel inte inkluderas i listan över vilka varor som får kontrolleras i inregränslagen. Regeringen bör därför återkomma med ett lagförslag som ger Tullverket befogenhet att ingripa adekvat mot läkemedelsinförsel från ett annat EU-medlemsland. Genom samverkan mellan olika myndigheter skapas optimala förutsättningar för att kunna upptäcka och beivra organiserad och annan grov brottslighet. Lagstiftningen behöver dock ses över ur olika perspektiv för att ytterligare öppna samverkansvägar såsom att utnyttja datoriserade hjälpmedel och samkörning av relevanta data.

I kommittémotion 2020/21:710 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 2 anförs att Tullverket bör ges i uppdrag att ytterligare intensifiera sitt arbete mot den organiserade kriminaliteten.

I motion 2020/21:983 av Betty Malmberg (M) yrkande 3 anförs att Tullverkets brottsbekämpande verksamhet ska stärkas.

I motion 2020/21:1076 av John Widegren (M) anges att Tullverket är första linjen i kampen mot internationell brottslighet. Vapen och narkotika ska inte kunna passera våra gränser. Tullverket måste därför få större befogenheter att faktiskt stoppa och undersöka misstänkta personer och deras fordon.

I motion 2020/21:1104 av Sten Bergheden (M) anförs att Tullverket behöver ges större befogenheter att stoppa införsel av olagliga varor.

I partimotion 2020/21:1315 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 15 och 16 anförs att regeringen bör ge Tullverket i uppdrag att skyndsamt föreslå åtgärder för att begränsa djursmuggling. Vidare bör regeringen inom ramen för EU-samarbetet arbeta för att gemensamma åtgärder vidtas för att minska smugglingen av djur över gränser och inom länder.

I motion 2020/21:1787 av Niklas Karlsson m.fl. (S) anförs att i arbetet med att bekämpa brottslighet och kriminalitet är det viktigt att samtliga myndigheter i samhället ges befogenheter att arbeta dels samfällt och organiserat, dels utifrån adekvat och effektiv lagstiftning. Tullverkets befogenheter bör därför utvidgas till att även omfatta indirekt

brottsbekämpning på samma sätt som Kustbevakningen har getts sådana befogenheter i den nya kustbevakningslagen (2019:32).

I kommittémotion 2020/21:2554 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 32 anförs att Tullverkets operativa personal i sin yrkesroll bör få tillräckliga befogenheter att arbeta mot brottslighet och smuggling.

I kommittémotion 2020/21:2634 av Hampus Hagman m.fl. (KD) yrkande 4 anförs att Tullverket i dag är för starkt inriktat på att vara en uppborgsmyndighet under Finansdepartementet. Det innebär att dess huvuduppgift är att kontrollera införsel av punktskattepliktiga varor och driva in skatt. Tullverket behöver i utökad utsträckning bli en gränsskyddsmyndighet som kan beivra alla typer av brott vid gränsen. Kristdemokraterna vill stärka Tullverkets befogenheter genom ett antal reformer. Motionärerna vill ändra inregränslagen så att stöldgods och hälerigods ingår bland de varor som Tullverket får kontrollera vid gränsen. De vill även, dels ge Tullverket befogenhet att frihetsberöva misstänkta, dels placera poliser i tullens arbetslag. Inresekontroller, dvs. pass- och id-kontroller, ska ske i större utsträckning. Utbildning av Tullverkets tjänstemän bör ses över och ansvaret för Tullverket bör flyttas från Finansdepartementet till Justitiedepartementet.

I kommittémotion 2020/21:3217 av Niklas Wykman m.fl. (M) yrkandena 1, 4 och 5 anförs att man bör genomföra en bred översyn om att stärka Tullverkets roll som brottsbekämpande myndighet. Vidare saknas en klar struktur för hur det strategiska underrättelsearbetet ska vara utformat och hur den information som tas fram ska användas vid inriktningen av kontrollverksamheten. En översyn om hur Tullverkets strategiska underrättelsearbete kan stärkas bör initieras. Tullverket behöver också få utökade befogenheter i fråga om utredningar om beslag av smuggelgods.

I kommittémotion 2020/21:3305 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkandena 7 och 9 anförs att Tullverket måste få utökade befogenheter för att bidra till ett tryggt samhälle. Det kan t.ex. vara att ge Tullverket rätt att leda förundersökningar för vissa narkotika- och vapenärenden, liksom att införa särskilda jouråklagare i tullrelaterade ärenden. Tullverkets roll som brottsbekämpande myndighet behöver stärkas. Vidare bör regeringen skyndsamt utöka systemet med postspärrar till kurirföretag.

I kommittémotion 2020/21:3307 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 47 anförs att Tullverket i dag är för starkt inriktat på att vara en uppborgsmyndighet under Finansdepartementet. Tullverket behöver flyttas till justitiedepartementet. På så vis kommer den departementala styrningen av myndigheten att mer inriktas mot vidare brottsbekämpning än endast uppborg av skatt och kontroll av varor.

I motion 2020/21:3463 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkandena 1 – 4 och 8 anförs att Sveriges gränskontroller under längre tid varit kraftigt eftersatta och att Sverige har fått kritik från EU. Specifika problem som kritiserats och bör åtgärdas är följande. Det bör införas databaser för tullpersonalen som kan användas vid Sveriges gränskontroller. Man bör säkerställa insynsskydd vid

personalens bås. Eventuella teknikproblem bör ses över och lösas. Slutligen bör man tillgodose behovet av väl fungerande profileringslistor och riskindikatorer vid våra flygplatser. Motionärerna anför vidare att det är fullt förståeligt att merparten av Tullverkets arbete läggs på införsel, snarare än utförsel, då detta syftar till att skydda Sveriges medborgare. Med tanke på den ökade problematiken med utförsel av varor och stöldgods är detta ett växande problem. Tidsfördelningen vad gäller kontroll av införsel respektive utförsel bör därför ses över.

Utskottets ställningstagande

Tullverket utför viktiga samhällsuppgifter och ska prioritera insatser för att göra det så enkelt och smidigt som möjligt för allmänheten och företagen att göra rätt för sig samtidigt som Tullverkets insatser ska skydda från hot mot hälsa, miljö och säkerhet.

Utskottet ser givetvis allvarligt på smuggling och annan brottslighet i samband med in- och utförsel av varor. Det är av största vikt att Tullverket och Polismyndigheten samarbetar så långt det är möjligt i de fall där Tullverket inte har befogenhet att ingripa. Utskottet uppfattar att myndigheterna har ett nära samarbete i dessa frågor och att samarbetet utvecklas ständigt. Regeringen har nyligen aviserat att den avser att lämna förslag till lagändringar som bl.a. ger tulltjänstemän en utökad möjlighet att ingripa vid misstanke om brott och att kvarhålla gods. Att ge tulltjänstemän sådana utökade befogenheter kommer att leda till bättre förutsättningar för en effektiv brottsbekämpning för Tullverket och ett bättre utnyttjande av samhällets samlade resurser.

Utskottet tycker inte att det i övrigt finns anledning att närmare kommentera hur Tullverket utformar sin verksamhet när det gäller vare sig placering av tullstationer, satsningar på digitalisering och it-utveckling eller möjligheterna att samköra data. Utskottet utgår från att Tullverket på eget initiativ föreslår de regelförändringar som man anser behövs för att kunna bedriva sin verksamhet på ett effektivt sätt.

Motionsyrkandet om att utöka systemet med postspärrar till kurirföretag får anses tillgodosett med de föreslagna lagändringarna under punkten 1 detta betänkande.

Utskottet avstyrker därmed samtliga yrkanden som behandlas i avsnittet.

Utrustning och säkerhet för Tullverkets personal

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om utrustning och säkerhet för Tullverkets personal.

Jämför reservation 6 (SD).

Gällande rätt

Rätt att inneha och bära tjänstepistol

Tullverket får enligt 20 § förordningen (2016:1332) med instruktion för Tullverket meddela föreskrifter om bl.a. beväpning av tulltjänstemän för sådana situationer som avses i 24 kap. brottsbalken.

Enligt Tullverkets föreskrifter och allmänna råd (TFS 2001:13) om tjänstepistol får en tulltjänsteman inneha en tjänstepistol endast om Tullverket har tilldelat tjänstemannen vapnet, vapnet inte har återkrävts och tjänstemannen har avlagt ett godkänt skjutprov enligt bilagan till denna författning för högst ett år sedan.

En tulltjänsteman som har tilldelats en tjänstepistol får bära vapnet endast vid

1. målinriktad spaning mot grov brottslighet som Tullverket har att bekämpa, dock inte på färjeterminal, flygplats eller annan liknande plats,
2. tvångsringripande mot grov brottslighet som Tullverket har att bekämpa,
3. övningsskjutning eller
4. genomförande av skjutprov.

När tjänstepistol bärs med stöd av punkt 1 och 2 andra stycket skall även skyddsväst bäras.

En tulltjänsteman kan få särskilt tillstånd att bära tjänstepistol vid övningsskjutning och provskjutning som syftar till att kvalificera tjänstemannen för tilldelning och innehav av sådant vapen.

Motionerna

I kommittémotion 2020/21:643 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkandena 2 och 6 anförs att det är av synnerlig vikt att möjligheten för Tullverkets tjänstemän att bära tjänstevapen utvidgas till fler fall än vad som är möjligt i dag. Personalens säkerhet bör prioriteras inom Tullverket, främst inom gränsskyddet och övrig brottsbekämpning.

I motion 2020/21:1775 av Sten Bergheden (M) anförs att man bör låta utreda möjligheten för tulltjänstemän att bära vapen och även få fler polisiära befogenheter.

I motion 2020/21:3189 av Richard Jomshof (SD) anförs att tullinspektörernas möjlighet att bära vapen bör utökas skyndsamt för att öka

deras säkerhet och effektivitet samt för att upprätthålla statens gränsskydd mot grov organiserad brottslighet.

I motion 2020/21:3463 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkandena 6 och 9 anförs att regeringen bör vidta åtgärder för att göra det lättare för tulltjänstemän att beväpna sig för att förhindra brott. Vidare bör man möjliggöra vapenträning för fler tulltjänstemän.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har även tidigare haft anledning att behandla motionsförslag om tulltjänstemännens tjänstevapen (se bet. 2019/20:SkU7). Av förordningen (2016:1332) med instruktion för Tullverket framgår att Tullverket får meddela föreskrifter om beväpning, uniformer och annan personlig utrustning för sina anställda. Vilken utrustning Tullverkets tjänstemän bör ha för att kunna utföra sina arbetsuppgifter är alltså en fråga för myndighetsledningen att besluta om. Utskottet anser inte att det finns någon anledning att närmare kommentera hur myndigheten tillämpar bestämmelserna. Även vilka befogenheter Tullverkets personal ska ha i övrigt är enligt utskottet en fråga för Tullverkets ledning att ta ställning till.

Utskottet avstyrker därmed motionerna.

Åtgärder mot utförelse

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om Tullverkets förutsättningar att stoppa utförelse av stöldgods.

Jämför reservation 7 (M), 8 (SD), 9 (C) och 10 (KD).

Motionerna

I motion 2020/21:400 av Jörgen Grubb (SD) anförs att Tullverket bör få i uppdrag att kontrollera utgående gods, fordon och transporter vid Sveriges gränser för att bl.a. hindra att stöldgods lämnar landet.

I kommittémotion 2020/21:643 av Adam Martinen m.fl. (SD) yrkandena 4 och 7 anförs att Tullverket bör ges befogenhet att stoppa, beslagta och hålla kvar gods eller transportörer i väntan på överlämnande till polisen. Vidare måste arbetet med att utföra kontroller för att upptäcka utförelse av stöldgods och annan kriminell utförelse intensifieras. Regeringen bör skyndsamt utreda en kriminalisering av utförelse av stöldgods.

I kommittémotion 2020/21:710 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 3 anförs att för att ytterligare motarbeta de professionella stöldligorna måste möjligheterna att frakta ut stöldgodset ur landet kraftigt begränsas. Här krävs att Tullverket ges i uppdrag att ytterligare intensifiera arbetet mot organiserad

brottslighet och att myndigheten ges förmåga att eftersöka och hantera illegal utförsel i högre utsträckning.

I motion 2020/21:937 av Maria Stockhaus (M) yrkandena 1 och 2 anförs att det behövs bättre kontroller vid våra gränser för att säkerställa att stulna bilar, husbilar och husvagnar inte kan lämna landet utan att upptäckas. Regeringen bör tillsätta en utredning som får i uppdrag att ta fram förslag på hur detta kan ske.

I motion 2020/21:983 av Betty Malmberg (M) yrkande 4 anförs att Tullverket måste få rätt att ingripa mot utförsel av stöldgods och gripa misstänkta gärningsmän.

I motion 2020/21:1046 av Mikael Oscarsson (KD) yrkande 1 anförs att lagstiftningen måste ändras så att Tullverket kan beslagta stöldgods som är på väg att lämna landet.

I motion 2020/21:1967 av Lars Jilmstad (M) anförs att regeringen skyndsamt bör vidta de åtgärder som behövs för att stoppa utförsel av stöldgods.

I kommittémotion 2020/21:2957 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkande 14 anförs att Tullverket behöver få utökade befogenheter såsom att kunna hindra personer eller stoppa fordon med misstänkt stöldgods vid gränsen utan att behöva tillkalla polis. Detta är nödvändigt för att hindra internationella stöldligor från att operera i Sverige.

I kommittémotion 2020/21:3217 av Niklas Wykman m.fl. (M) yrkande 2 anförs att utförsel av stöldgods från Sverige i dag är ett omfattande och allvarligt problem. Tullverkets tjänstemän bör ges befogenhet att stoppa och genomsöka fordon samt kvarhålla personer som påträffas med misstänkt stöldgods.

I kommittémotion 2020/21: 3305 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 8 anförs att trots omfattande utförsel av stöldgods ur landet saknar Tullverkets personal befogenhet att hindra en person eller stoppa och genomsöka ett fordon med misstänkt stöldgods vid Sveriges gräns. Regeringen bör skyndsamt lägga fram lagförslag om att ge Tullverkets personal dessa befogenheter.

I kommittémotion 2020/21:3307 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 43 anförs att Tullverket tvingas se på när misstänkt stöldgods lämnar landet och saknar ett uppdrag i regleringsbrevet att kontrollera utförsel. Tullverket behöver i ökad utsträckning bli en gränsskyddsmyndighet som kan beivra alla typer av brott vid gränsen. Inte minst bör Tullverket få befogenhet att kvarhålla misstänkt stöldgods.

I motion 2020/21:3463 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 5 anförs att mängden stöldgods som förs ut av utländska ligor ligger på en hög nivå och i vissa fall tycks öka. Tullverket behöver få befogenheter att beslagta misstänkt gods vid utförsel och att eventuellt lämna förundersökning till polisen.

I motion 2020/21:3537 av Margareta Cederfelt (M) anförs att Tullverkets möjlighet att effektivt bekämpa brottslighet och stoppa stöldgods vid Sveriges gränser måste ses över. Utförsel av stöldgods eller försök till utförsel bör

klassificeras som ett eget brott med egen brottsrubricering. Ändringen i lagstiftningen bör göras skyndsamt.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ser allvarigt på smuggling och annan brottslighet i samband med in- och utförsel av varor. Det är av största vikt att Tullverket och Polismyndigheten samarbetar så långt som möjligt i de fall där Tullverket inte har befogenhet att ingripa. Utskottet uppfattar att myndigheterna har ett nära samarbete i dessa frågor. Tullverket har också i sitt regleringsbrev fått i uppdrag att inrätta ett pilotprojekt som riktar sig till näringsverksamhet kopplad till organiserad brottslighet.

Regeringen har nyligen remitterat en promemoria (Fi2020/04169) om förslag till lagändringar som ger tulltjänstemän en utökad möjlighet att ingripa vid misstanke om brott som Tullverket inte har befogenhet att utreda. Att ge tulltjänstemän möjlighet att i vissa situationer ingripa även vid misstanke om brott leder till bättre förutsättningar för en effektiv brottsbekämpning och ett bättre utnyttjande av samhällets samlade resurser. I promemorian redogörs också för de befogenheter som tulltjänstemän behöver kunna använda vid ett ingripande såsom att en tulltjänsteman i samband med ingripandet vid behov ska kunna gripa misstänkta personer och beslagta gods. Tjänstemannen ska också kunna hålla inledande förhör och även i övrigt vidta primära utredningsåtgärder.

Utskottet vill inte förekomma det arbete som nu pågår inom Tullverket och Regeringskansliet. Utskottet förutsätter att regeringen inte är främmande för att göra ytterligare ändringar i lagstiftningen om så skulle krävas för att komma till rätta med problematiken. Utskottet avstyrker därmed motionsyrkandena.

Betalning av tull och importskatter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om förändringar när det gäller importrestriktioner och tullfria varor, betalning av avgifter och skatter vid införsel, förenklat och automatiserat förfarande för tulldeklaration och förändring av tulltaxan.

Jämför reservation 11 (SD).

Bakgrund

Införsel

När en vara förs in till Sverige från ett land inom EU, räknas det som införsel. Varor som tas med från ett annat EU-land omfattas huvudsakligen av principen om fri rörlighet för varor på EU:s inre marknad. Det betyder att man

inte behöver betala någon tull, mervärdesskatt (moms) eller annan skatt eller avgift för varan. Det finns vissa undantag från denna princip. Undantag gäller för varor med särskilda regler som förbud eller restriktioner.

Import

Import är när en vara förs in till EU (Sverige) från ett land utanför EU. När varan kommer till Sverige ska den anmälas (deklareras) till Tullverket och tull, moms och eventuella andra skatter och avgifter ska betalas. Hur mycket som ska betalas i tull, moms och eventuella andra skatter och avgifter beror bl.a. på hur mycket varan är värd och vad det är för slags vara.

Hur stor tullavgiften blir beror på vad det är för slags vara, vad den kostar och från vilket land den kommer. Vissa varor har ingen tullavgift alls medan andra kan ha upp till 20 procent i tullavgift. Tullavgiften beräknas bl.a. på inköpspris och fraktkostnad. Tullavgiften är densamma i hela EU, och huvudregeln är att om försändelsen innehåller varor med ett sammanlagt värde av mer än 1 600 kronor ska tull betalas.

Vissa varor är befriade från tull vid import på grund av särskilda omständigheter. Varor som kan importeras tullfritt blir i de flesta fall även befriade från moms och andra skatter som kan komma ifråga för varorna.

Moms ska alltid betalas på varor som man köper från länder utanför EU dvs. vid import (importmoms) oavsett varornas värde. Momsen är 25 procent på alla varor förutom på livsmedel där den är 12 procent och på vissa trycksaker där den är 6 procent. Momsen beräknas på inköpspris, fraktkostnad och tullavgift. Den som är momsregistrerad betalar moms till Skatteverket och i övriga fall betalas importmoms till Tullverket.

För vissa varor finns det särskilda importbestämmelser, dvs. restriktioner. Anledningar till att det finns importrestriktioner är

- handelspolitiska skäl
- hänsyn till miljön
- hänsyn till människors hälsa eller säkerhet
- förhindrande av spridning av djur- och växtsjukdomar.

Tulltillägg

Den som inte deklarerar tull- och skatteavgifter till Tullverket korrekt får betala en avgift i form av ett tulltillägg. En förutsättning för att Tullverket ska kunna ta ut tulltillägg av ett företag är att företaget är skyldigt att lämna en skriftlig eller elektronisk tulldeklaration som ska ligga till grund för ett beslut om tull.

Tulltillägg kan debiteras i olika situationer såsom om man lämnar oriktiga uppgifter i tulldeklarationen eller låter bli att lämna de uppgifter som krävs för att Tullverket ska kunna fastställa hur mycket man ska betala i tull, om kompletterade deklaration begärts av Tullverket och en sådan inte skickas in och om man bryter mot de skyldigheter som anges enligt tullagstiftningen. Det

kan handla om t.ex. olaglig införsel, olagligt undandragande från tullövervakning eller användning av en oförtullad eller obeskattad vara på ett otillåtet sätt.

Motionerna

I kommittémotion 2020/21:2554 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkandena 31, 34 och 35 anförs att det finns en överhängande risk att tullfria legala varor utnyttjas av kriminella för att paketera t.ex. vapendelar eller narkotika. Man bör därför se över hur reglerna för importrestriktioner och tullfria varor kan utvecklas ytterligare så att olika redskap för kriminell aktivitet i Sverige kan hindras från insmuggling. Importskatter såsom moms och punktskatter kan betalas till både Skatteverket och Tullverket beroende på om personen eller företaget i fråga är momsregistrerad. Systemet med att anmäla och betala moms till Tullverket innebär en extra myndighetskanal i skatte- och redovisningshänseende. I förenklings- och enhetlighetssyfte bör skatt vid import, som all annan skattehantering, skötas via Skatteverket. Motionärerna anser att det behöver vara enkelt att betala in importrelaterade skatter och vill därför se en utredning av hur systemet för importskatter kan göras smidigt för företagen. Slutligen anförs att ett förenklat och automatiserat förfarande för tulldeklarationer bör utredas så att färre företag belastas med tulltillägg.

I motion 2020/21:3572 av Alexandra Anstrell (M) anförs att om vi på allvar vill förändra beteenden och minska klimatpåverkan behöver vi bl.a. minska utsläppen. Att differentiera tulltaxan till förmån för sådant som minskar antalet transporter vore ett steg i rätt riktning. Regeringen bör därför utreda möjliga lösningar för en differentierad tullsats för en förbättrad miljö.

Utskottets ställningstagande

Bestämmelserna på tullområdet är i stor utsträckning harmoniserade inom EU. Tulltaxan är en EU-gemensam förteckning över tullsatser, varukoder, import- och exportbestämmelser, växelkurser, varuhandböcker m.m. Förändringar av tulltaxan sker på EU-nivå genom tillämpning av gemenskapsåtgärder relaterade till import och export. De gemensamma reglerna bildar också grunden för arbetstaxorna och tullsystemen i medlemsländerna.

Kommissionen har en handlingsplan för att förbättra förutsättningarna för den s.k. tullunionen. Handlingsplanen syftar bl.a. till att möjliggöra effektivare kontroller, förbättra hantering av e-handel och förstärka regelefterlevnad vid införsel, import och export.

För att vid EU:s yttre gräns hantera regelefterlevnaden av de mer än 60 EU-rättsakter som rör särskild politik för olika områden däribland hälsa och säkerhet har kommissionen nyligen föreslagit inrättandet av en enda kontaktpunkt för tullen inom EU. Det kommer att innebära lättnader i den administrativa bördan för alla parter men också ökade kontrollmöjligheter för tullen och en förbättring av den inre marknadens funktion. Utskottet

konstaterar att det pågår ett kontinuerligt arbete både i Sverige och inom EU för att förbättra tullhanteringen och minska kriminell verksamhet och bedrägerier vid införsel, import och export. En förenklad tullhantering med mindre utrymme för att göra fel torde även minska risken för den enskilde att påföras tulltillägg. Utskottet konstaterar vidare att regeringen också arbetar med att möjliggöra för Tullverket att få utökade befogenheter att ingripa mot olaglig verksamhet.

De nuvarande reglerna om redovisning av importmoms infördes den 1 januari 2015 då viss redovisning av importmoms flyttades från Tullverket till Skatteverket. Bakgrunden till lagändringen var att förenkla och förbättra för de företag som var mervärdesskatteregistrerade. Enligt tidigare regelverk betalades mervärdesskatten in till Tullverket vid ett tillfälle och återbetalades av Skatteverket vid ett senare tillfälle vilket gav en försämrad likviditet för dessa företag.

Att flytta över hanteringen av importmoms för alla importörer till Skatteverket skulle innebära att samtliga importörer skulle behöva lämna in en särskild skattedeklaration till Skatteverket i vilken mervärdesskatt för import skulle redovisas. Detta skulle innebära en ökad administration för de importörer som inte var registrerade till mervärdesskatt liksom för Skatteverket. Vidare ansågs att risken för skatteundandragande vid import skulle öka, eftersom tidpunkten för betalningen av mervärdesskatt (som faktiskt ska betalas) skulle infalla senare än vid själva importtillfället. Det ansågs, mot bakgrund av att icke mervärdesskatteregistrerade importörer inte har avdragsrätt för mervärdesskatt vid import, inte motiverat att de skulle få kredit med att betala denna mervärdesskatt. För dessa importörer utgör mervärdesskatt en kostnad på samma sätt som tull, och skatten bör därmed hanteras på motsvarande sätt och därmed betalas vid tidpunkten för importen. Utskottet anser att de principer som låg till grund för lagändringen fortfarande är aktuella och väl avvägda.

Utskottet avslår motionsyrkandena.

Reservationer

1. Utredning om bredare befogenheter för Tullverket att besluta om postspärrar, punkt 2 (KD)

av Hampus Hagman (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2020/21:3783 av Hampus Hagman m.fl. (KD).

Ställningstagande

Kristdemokraterna välkomnar regeringens proposition 2020/21:49 Utökade möjligheter för Tullverket att besluta om postspärrar. Propositionen är en konsekvens av ett tillkännagivande som gjordes på bl.a. Kristdemokraternas initiativ under förra mandatperioden. Ska den kriminella utvecklingen i Sverige vändas är det av yttersta vikt att vapen inte tar sig in i landet utan stoppas vid gränsen.

Emellertid har Tullverket ett uppdrag som inte bara avser narkotika, vapen, ammunition och explosiva varor. Enligt 3 § inregränslagen ska Tullverket kontrollera in- och utförsel av en mängd andra varor, såsom krigsmateriel, kulturföremål, dopningspreparat och barnpornografi. Vid misstanke om dessa varor får Tullverket inte besluta om postspärr, trots att det kan röra sig om mycket allvarliga brott. Ett skäl till detta är det mycket starka integritetsskydd som omgärdar och ska omgärda människors postgång. Denna skyddas av både svensk grundlag och internationella konventioner, som exempelvis Post- och telestyrelsen framhåller i sitt remissvar. Postlagen innehåller exempelvis bestämmelser om tystnadsplikt. Det finns emellertid bestämmelser i samma lag om att den som bedriver postverksamhet ska lämna uppgifter till Tullverket just för att Tullverket ska kunna kontrollera försändelser.

Jag anser att det vore motiverat att kunna utfärda postspärrar för fler varor än vapen, explosiva varor och narkotika. En utredning för att se över detta ska tillsättas. Den bör ta sin utgångspunkt i de varor som Tullverket ska kontrollera vid in- och utförsel. Detta bör ges regeringen till känna.

2. Tullverkets befogenheter och verksamhet, punkt 3 (M)

av Niklas Wykman (M), Helena Bouveng (M), Boriana Åberg (M) och Kjell Jansson (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:3217 av Niklas Wykman m.fl. (M) yrkandena 1, 4 och 5 samt

2020/21:3305 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 7 och

avslår motionerna

2020/21:643 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkandena 1, 5 och 8,

2020/21:710 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 2,

2020/21:983 av Betty Malmberg (M) yrkande 3,

2020/21:1076 av John Widegren (M),

2020/21:1104 av Sten Bergheden (M),

2020/21:1315 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 15 och 16,

2020/21:1787 av Niklas Karlsson m.fl. (S),

2020/21:2554 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 32,

2020/21:2634 av Hampus Hagman m.fl. (KD) yrkande 4,

2020/21:3305 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 9,

2020/21:3307 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 47 och

2020/21:3463 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkandena 1–4 och 8.

Ställningstagande

Tullen måste stärkas och få utökade befogenheter för att bidra till ett tryggt samhälle. Att stärka gränsskyddet och i synnerhet Tullverkets befogenheter och resurser är av högsta prioritet. Tullverkets brottsbekämpande uppdrag bör stärkas, utan att ge avkall på det handelsrelaterade arbetet. Det är av vikt att Tullverket ges ökade befogenheter, samtidigt som myndigheten värnar privatpersoners möjligheter att röra sig över gränsen utan att drabbas av obefogat stor byråkrati och fördröjningar.

Utöver de akuta behoven pekar mycket på att Tullverket framöver kommer att behöva ett antal ytterligare verktyg för att bekämpa den brottslighet som blivit allt mer internationell. Det kan exempelvis röra sig om att ge Tullverket rätt att leda förundersökningar för vissa narkotika- och vapenärenden, liksom att införa särskilda jouråklagare i tullrelaterade ärenden. Vi vill därför se en samlad översyn av myndighetens möjligheter att bekämpa brott. Här bör också samarbetet med andra myndigheter t.ex. polisen och Skatteverket analyseras.

Ett problem som Riksrevisionen har lyft fram är bristen på ändamålsenlig uppföljning inom underrättelseverksamheten. Det är ett problem att det saknas

en klar struktur för det strategiska underrättelsearbetet och hur den information som tas fram ska användas vid inriktningen av kontrollverksamheten. En översyn om hur Tullverkets strategiska underrättelsearbete kan stärkas bör därför initieras.

3. Tullverkets befogenheter och verksamhet, punkt 3 (SD)

av Eric Westroth (SD), David Lång (SD) och Anne Oskarsson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:643 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkandena 1, 5 och 8,

2020/21:710 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 2 och

2020/21:2554 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 32 och
avslår motionerna

2020/21:983 av Betty Malmberg (M) yrkande 3,

2020/21:1076 av John Widegren (M),

2020/21:1104 av Sten Bergheden (M),

2020/21:1315 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 15 och 16,

2020/21:1787 av Niklas Karlsson m.fl. (S),

2020/21:2634 av Hampus Hagman m.fl. (KD) yrkande 4,

2020/21:3217 av Niklas Wykman m.fl. (M) yrkandena 1, 4 och 5,

2020/21:3305 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkandena 7 och 9,

2020/21:3307 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 47 och

2020/21:3463 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkandena 1–4 och 8.

Ställningstagande

Tullverkets uppgift har i allt större utsträckning kommit att vara brottsbekämpning. EU:s fria rörlighet har medfört betydande problematik i fråga om säkra gränser, varför Tullverkets begränsade resurser och befogenheter leder till omfattande importerad kriminalitet. Även om Tullverket bibehåller uppgifter om annat än brottsbekämpning är situationen sådan att den brottsbekämpande verksamheten bör anses vara den primära. Tullverket bör därför också ges i uppdrag att ytterligare intensifiera sitt arbete mot den organiserade kriminaliteten. Med anledning av detta bör Tullverket primärt anses vara en av de brottsbekämpande myndigheterna och därmed ligga under justitiekansliets beredningsområde och utgiftsområde 4.

Smuggling av substanser och preparat som är olagliga eller belagda med olika restriktioner i Sverige är en allvarlig företeelse. Det kan handla om farliga dopningspreparat, narkotikaklassade läkemedel eller piratkopierade

mediciner som riskerar att allvarligt skada brukare. Den typ av organiserad brottslighet som står bakom handeln med sådana preparat är organisationer som tillhandahåller varor och tjänster på en svart marknad och som drivs av ett vinstintresse precis som legala företag. De är därför inte sena med att utnyttja luckor i lagar för att finna nya effektiva leverans- och försäljningsmetoder. I dag regleras tullens befogenheter att kontrollera varor från ett annat EU-medlemsland i den s.k. inregränslagen. I listan över vilka varor som får kontrolleras inkluderas dock inte läkemedel. För att täppa till den lucka i lagen som Tullverket har beskrivit anser vi att regeringen ska återkomma med ett lagförslag som ger Tullverket befogenhet att ingripa adekvat mot läkemedelsinförsel, till synes eller de facto härrörande från ett annat EU-medlemsland.

Genom samverkan mellan olika myndigheter skapas optimala förutsättningar för att kunna upptäcka och beivra organiserad och annan grov brottslighet. Det är en ödesfråga för Sverige att vi ser till att avveckla så stor andel som möjligt av de kriminella verksamheter som infekterar vårt samhälle. Tullverket och andra myndigheter bedriver sedan 2009 en organiserad samverkan inom ramen för projektet Myndigheter i samverkan mot den organiserade brottsligheten. Detta är ett mycket framgångsrikt samarbete som bör intensifieras och utvecklas på olika sätt. Lagstiftningen behöver dock ses över ur olika perspektiv för att ytterligare öppna samverkansvägar, inte minst genom att nyttja datoriserade hjälpmedel och samkörning av relevanta data som finns tillgängliga hos olika myndigheter, i väsentligt mycket högre utsträckning än vad som är möjligt i dag. Sverige har varit naivt som inte använt den information som finns för att upptäcka och beivra kriminell verksamhet.

4. Tullverkets befogenheter och verksamhet, punkt 3 (V)

av Tony Haddou (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:1315 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 15 och 16 samt avslår motionerna

2020/21:643 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkandena 1, 5 och 8,

2020/21:710 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 2,

2020/21:983 av Betty Malmberg (M) yrkande 3,

2020/21:1076 av John Widegren (M),

2020/21:1104 av Sten Bergheden (M),

2020/21:1787 av Niklas Karlsson m.fl. (S),

2020/21:2554 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 32,
2020/21:2634 av Hampus Hagman m.fl. (KD) yrkande 4,
2020/21:3217 av Niklas Wykman m.fl. (M) yrkandena 1, 4 och 5,
2020/21:3305 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkandena 7 och 9,
2020/21:3307 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 47 och
2020/21:3463 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkandena 1–4 och 8.

Ställningstagande

Regeringen bör ge Tullverket i uppdrag att skyndsamt föreslå åtgärder för att begränsa djursmuggling. Hos Tullverket är t.ex. hundsmuggling lågt prioriterat vid sidan av många andra brott. Men med tanke på det lidande som är förknippat med uppfödningen av många av de här hundarna tillsammans med risken för att sjukdomar sprids när hundarna kommer in i landet bör hundsmuggling få en ökad prioritet hos Tullverket.

Regeringen bör inom ramen för EU-samarbetet arbeta för att gemensamma åtgärder vidtas för att minska smugglingen av djur över gränser och inom länder. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

5. Tullverkets befogenheter och verksamhet, punkt 3 (KD)

av Hampus Hagman (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:2634 av Hampus Hagman m.fl. (KD) yrkande 4 och
2020/21:3307 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 47 och
avslår motionerna
2020/21:643 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkandena 1, 5 och 8,
2020/21:710 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 2,
2020/21:983 av Betty Malmberg (M) yrkande 3,
2020/21:1076 av John Widegren (M),
2020/21:1104 av Sten Bergheden (M),
2020/21:1315 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 15 och 16,
2020/21:1787 av Niklas Karlsson m.fl. (S),
2020/21:2554 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkande 32,
2020/21:3217 av Niklas Wykman m.fl. (M) yrkandena 1, 4 och 5,
2020/21:3305 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkandena 7 och 9 samt
2020/21:3463 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkandena 1–4 och 8.

Ställningstagande

Det svenska tullverket har genomgått stora förändringar sedan Sverige gick med i EU. Den fria rörligheten inom EU för mycket gott med sig men får inte innebära att svenska gränser står oskyddade. Kristdemokraterna vill stärka tullens brottsbekämpande verksamhet och gränsskyddet. Tullverket är idag för starkt inriktat på att vara en uppbördsmyndighet under Finansdepartementet. Det innebär att dess huvuduppgift är att kontrollera införseln av punktskattepliktiga varor och driva in skatt. Tullen söker också efter narkotika och illegala vapen, men myndigheten har för svaga befogenheter. Det är en del i en kedja som gjort att Sverige kallats för ett ”smörgåsbord” för internationella stöldlighör. Tack vare den budget som Kristdemokraterna, tillsammans med Moderaterna, vann gehör för i riksdagen hösten 2018, har riksdagen riktat ett tillkännagivande till regeringen om att Tullverkets befogenheter måste utökas. Detta måste genomföras snarast.

Kristdemokraterna vill stärka Tullverkets befogenheter genom följande reformer.

- Ändra lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen så att stöldgods och hälerigods ingår bland de varor som Tullverket får kontrollera vid gränsen. Idag kan internationella stöldlighör ostraffat föra ut varor och tullen kan bara se på.
- Ge tullen befogenhet att frihetsberöva misstänkta. Detta saknas idag, varför personer som kan antas ha stöldgods skulle kunna tillåtas gå ombord på exempelvis en färja även om stöldgodset blivit beslagttaget.
- Placera poliser i tullens arbetslag. Innan en omorganisering av tullen är på plats behöver poliser placeras i tullens arbetslag. Det beror på att polisen har befogenhet att beslagta misstänkt stöldgods och att frihetsberöva personer, vilket tullen inte har.
- Utför fler inresekontroller, dvs. passkontroller och id-kontroller, i större utsträckning än idag.
- Se över utbildningen av tullens tjänstemän så att de kan agera mer polisiärt mot personer. Det innebär bl.a. en ökad möjlighet till bevärning. Man ska kunna beivra människosmuggling, trafficking och utförsel av stulna bilar vilket idag endast är polisens uppgift. Det kräver att tullen också ska kunna frihetsberöva misstänkta personer. På kort sikt bör poliser placeras i Tullverkets arbetslag för att kunna fatta den typen av beslut på plats.
- Flytta Tullverket från Finansdepartementet till Justitiedepartementet. På så vis kommer den departementala styrningen av myndigheten att mer inriktas mot vidare brottsbekämpning än endast uppbörd av skatt och kontroll av varor.

6. Utrustning och säkerhet för Tullverkets personal, punkt 4 (SD)

av Eric Westroth (SD), David Lång (SD) och Anne Oskarsson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:643 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkandena 2 och 6 samt avslår motionerna

2020/21:1775 av Sten Bergheden (M),

2020/21:3189 av Richard Jomshof (SD) och

2020/21:3463 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkandena 6 och 9.

Ställningstagande

Tullverkets inspektörer arbetar mot grov organiserad brottslighet. Arbetsuppgifterna inkluderar att leta efter vapen och narkotika, men enligt utsagor till medierna och enligt våra konversationer med tullpersonal drar de sig för att leta efter dessa saker. En anledning är att de själva ofta saknar skjutvapen att skydda sig med. Tullpersonalen menar att de inte har möjlighet att hantera dem som börjar bråka i samband med kontroller.

Med utgångspunkten att Tullverket primärt är en brottsbekämpande myndighet följer det naturligt att även tillåta Tullverkets personal att bära tjänstevapen. Tullverket bör därför ges tillåtelse att utbilda och utrusta sin personal med tjänstevapen. Tullverket har i dag en möjlighet att beväpna delar av sin personal i vissa situationer som anges i 24 kap. brottsbalken. Denna möjlighet är inte tillräcklig och bör utvidgas. Det är av synnerlig vikt, särskilt då Tullverket får i uppgift om att arbeta aktivare mot gränsöverskridande brottslighet, att utvidga personalens möjlighet att bära tjänstevapen.

Personalens säkerhet är en viktig fråga som bör prioriteras inom Tullverket, främst inom gränsskyddet och övrig brottsbekämpning. Samtidigt måste man möta det ökade trycket från kriminellas verksamhet och öka ambitionsnivån för såväl kvantitet som kvalitet i verksamheten. Tullen har inte kunnat utveckla säkerheten för personalen vid gränskontrollstationerna i tillräcklig omfattning. I stället har vi sett situationer då tullen inte har kunnat utföra kontroller på grund av underbemanning och de ökade risker som en mer våldsam kriminalitet utsätter verksamhetens personal för. Detta är en fråga som måste prioriteras inom Tullverket.

7. Åtgärder mot utförsel, punkt 5 (M)

av Niklas Wykman (M), Helena Bouveng (M), Boriana Åberg (M) och Kjell Jansson (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:3217 av Niklas Wykman m.fl. (M) yrkande 2 och

2020/21:3305 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 8 och

avslår motionerna

2020/21:400 av Jörgen Grubb (SD),

2020/21:643 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkandena 4 och 7,

2020/21:710 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 3,

2020/21:937 av Maria Stockhaus (M) yrkandena 1 och 2,

2020/21:983 av Betty Malmberg (M) yrkande 4,

2020/21:1046 av Mikael Oscarsson (KD) yrkande 1,

2020/21:1967 av Lars Jilmstad (M),

2020/21:2957 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkande 14,

2020/21:3307 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 43,

2020/21:3463 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 5 och

2020/21:3537 av Margareta Cederfelt (M).

Ställningstagande

Den organiserade brottsligheten har med åren blivit allt mer internationell. Ligor begår brott i ett land, transporterar stöldgodset till ett annat land och avyttrar det sedan i ett tredje. Problemen bör angripas på ett tidigt stadium.

Tullverkets brottsbekämpande uppdrag bör stärkas, utan att ge avkall på det handelsrelaterade arbetet. Det är av vikt att Tullverket ges ökade befogenheter, samtidigt som myndigheten värnar privatpersoners möjligheter att röra sig över gränsen utan att drabbas av obefogat stor byråkrati och fördröjningar. Utförsel av stöldgods från Sverige är i dag ett omfattande och allvarligt problem. I dag saknar Tullverkets personal befogenhet att hindra en person eller stoppa och genomsöka ett fordon med misstänkt stöldgods vid Sveriges gräns. Den uppgiften ligger i stället på polisen, som dock långt ifrån alltid finns på plats för att kunna ingripa innan t.ex. en färja har lämnat hamnen. Tullverkets verksamhet är idag inte dimensionerad för ett förstärkt brottsbekämpande uppdrag. I takt med att kriminaliteten blir allt mer internationell behövs satsningar på såväl ny teknik som fler anställda. Därför krävs en förstärkning av verksamheten och även fler tulltjänstemän.

Moderaterna har drivit denna fråga länge, och riksdagen har uppmanat regeringen att agera. Vi efterlyser nu en omedelbar lagändring för att ge Tullverkets personal befogenhet att stoppa och genomsöka fordon samt kvarhålla personer som påträffats med misstänkt stöldgods.

8. Åtgärder mot utförelse, punkt 5 (SD)

av Eric Westroth (SD), David Lång (SD) och Anne Oskarsson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:643 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkandena 4 och 7 samt

2020/21:710 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 3 och

avslår motionerna

2020/21:400 av Jörgen Grubb (SD),

2020/21:937 av Maria Stockhaus (M) yrkandena 1 och 2,

2020/21:983 av Betty Malmberg (M) yrkande 4,

2020/21:1046 av Mikael Oscarsson (KD) yrkande 1,

2020/21:1967 av Lars Jilmstad (M),

2020/21:2957 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkande 14,

2020/21:3217 av Niklas Wykman m.fl. (M) yrkande 2,

2020/21:3305 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 8,

2020/21:3307 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 43,

2020/21:3463 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 5 och

2020/21:3537 av Margareta Cederfelt (M).

Ställningstagande

Tullverkets uppgift har i allt större utsträckning kommit att bli brottsbekämpning men tillräckliga resurser saknas för att på ett tillfredsställande sätt hantera den allt större mängden ärenden.

Befogenheterna i samband med kontroller vid såväl yttre som inre gränser behöver utökas. För att ytterligare motarbeta de professionella stöldligorna måste möjligheterna att frakta ut stöldgodset ur landet kraftigt begränsas. Arbetet med att utföra kontroller för att upptäcka utförelse av stöldgods och annan kriminell utförelse måste intensifieras och ges de förutsättningar som krävs för att man effektivt ska kunna beivra denna typ av brott.

Här krävs att Tullverket ges i uppdrag att ytterligare intensifiera sitt arbete mot organiserad kriminalitet, samt ges förmåga att eftersöka och hantera illegal utförelse i högre utsträckning.

I dag förekommer att tullpersonal med anledning av de begränsade brottsbekämpande befogenheterna tillåter misstänkta brottslingar att lämna platsen även om polis ännu inte har anlänt. Tullverket bör därför ges befogenhet att stoppa, beslagta och hålla kvar gods eller transportörer i väntan på överlämnande till polisen. Kvarhållandet ska kunna fortgå till dess att polisen anländer. Regeringen bör skyndsamt utreda en kriminalisering av utförsel av stöldgods och återkomma till riksdagen med lagförslag om detta.

9. Åtgärder mot utförsel, punkt 5 (C)

av Per Åsling (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:2957 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkande 14 och avslår motionerna

2020/21:400 av Jörgen Grubb (SD),

2020/21:643 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkandena 4 och 7,

2020/21:710 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 3,

2020/21:937 av Maria Stockhaus (M) yrkandena 1 och 2,

2020/21:983 av Betty Malmberg (M) yrkande 4,

2020/21:1046 av Mikael Oscarsson (KD) yrkande 1,

2020/21:1967 av Lars Jilmstad (M),

2020/21:3217 av Niklas Wykman m.fl. (M) yrkande 2,

2020/21:3305 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 8,

2020/21:3307 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 43,

2020/21:3463 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 5 och

2020/21:3537 av Margareta Cederfelt (M).

Ställningstagande

Tullverket måste få befogenhet att, utan att behöva tillkalla polis, kunna hindra personer eller stoppa fordon med misstänkt stöldgods vid gränsen. Detta är helt nödvändigt för att hindra internationella stöldligor från att härja i Sverige. Det finns anledning att även se över samverkan mellan polisen och andra myndigheter. Riksrevisionens rapport om myndighetsgemensamt arbete mot organiserad brottslighet visar exempelvis på brister i uppföljningen och styrningen av det myndighetsgemensamma arbetet mot organiserad brottslighet. Centerpartiet anser att det även i övrigt finns utrymme för ytterligare förbättringar av det samordnade arbetet och i informationsutbytet mellan myndigheter i brottsbekämpande syfte.

10. Åtgärder mot utförsel, punkt 5 (KD)

av Hampus Hagman (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:3307 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 43 och avslår motionerna

2020/21:400 av Jörgen Grubb (SD),

2020/21:643 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkandena 4 och 7,

2020/21:710 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 3,

2020/21:937 av Maria Stockhaus (M) yrkandena 1 och 2,

2020/21:983 av Betty Malmberg (M) yrkande 4,

2020/21:1046 av Mikael Oscarsson (KD) yrkande 1,

2020/21:1967 av Lars Jilmstad (M),

2020/21:2957 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkande 14,

2020/21:3217 av Niklas Wykman m.fl. (M) yrkande 2,

2020/21:3305 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 8,

2020/21:3463 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 5 och

2020/21:3537 av Margareta Cederfelt (M).

Ställningstagande

Tullverket är inte en myndighet under polisen, men det har en viktig brottsbekämpande funktion och är i behov av ett antal viktiga reformer för att fungera bättre som en myndighet. Kristdemokraterna vill stärka tullens brottsbekämpande verksamhet och gränsskyddet.

Tullen behöver i ökad utsträckning bli en gränsskyddsmyndighet som kan beivra alla typer av brott vid gränsen. Inte minst bör utförseln av varor kontrolleras betydligt hårdare. Våra gränser har blivit allt porösare, trots att vi rent geografiskt befinner oss i en gynnsam situation, med långa kuststräckor. Det dåliga gränsskyddet är en av anledningarna till att antalet inbrott är så högt och uppklaringen är så låg.

Jag menar att Tullverket bör få ett tydligare uppdrag att kontrollera, stoppa och kvarhålla (frihetsberöva) personer vid gräns. Tullens skarpare befogenheter att frihetsberöva kommer att ge dem bättre möjlighet att kontrollera in- och utflöden av varor och människor i landet.

11. Betalning av tull och importskatter, punkt 6 (SD)

av Eric Westroth (SD), David Lång (SD) och Anne Oskarsson (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:2554 av Eric Westroth m.fl. (SD) yrkandena 31, 34 och 35 samt avslår motion

2020/21:3572 av Alexandra Anstrell (M).

Ställningstagande

I stor utsträckning är brottsligheten relaterad till bruk av alkohol och narkotika samt att vapen i princip alltid finns med i bilden. Import av denna typ av varor omgärdas av s.k. importrestriktioner där det krävs licenser och tillstånd. Dessa kategorier av varor är tobak, alkohol, läkemedel, narkotika och vapen. Vid sidan om detta finns också en rad produkter som omfattas av tullfrihet, exempelvis dokument, farmaceutiska produkter, gåvor, skyddshjälpmedel, särskilda jordbruksprodukter, kapitalvaror, litteratur, luftfartsutrustning, trycksaker, gödningsmedel, varor för olika ändamål och organisationer, samt varuprover. Det finns en överhängande risk att dessa tullfria varor utnyttjas av kriminella som paketerar in exempelvis vapendelar och narkotika i till synes vanliga legala varor. Vi vill se över regelverket för importrestriktioner och tullfria varor så att det inte finns luckor som kriminella kan utnyttja för att smuggla in exempelvis vapen och narkotika. Vi vill strama upp regelverket för att bromsa tillförseln av redskap som har kriminella syften.

Importskatter såsom moms och punktskatter betalas in till både Skatteverket och Tullverket beroende på om personen eller företaget i fråga är momsregistrerad. Systemet med att anmäla och betala moms till Tullverket innebär en extra myndighetskanal i skatte- och redovisningshänseende. I förenklings- och enhetlighetssyfte bör skatt vid import, liksom all annan skattehantering, skötas via Skatteverket. Vi anser att det behöver vara enkelt att betala in importrelaterade skatter. Vi vill därför se till att utreda frågan om hur systemet för importskatter kan göras smidigt för företagen.

Svenska företag är viktiga och det är självklart också viktigt att de betalar in skatter och avgifter enligt vad lagstiftningen anger. För att minimera misstag och fel är det viktigt att alltför krångliga regelverk inte tillåts vara huvudorsak till felaktiga inbetalningar. Det kan leda till att fullt fungerande företag utan avsikt att göra fel ändå missar i förfarandet av tulldeklarationer och således straffas med tulltillägg i onödan. Det är vår uppfattning att vi inte i onödan bör bestraffa våra export- och importföretag som är så viktiga för att finansiera

trygghet och välfärd i Sverige. Därför vill vi utreda hur regelverket för tulltillägg och deklarationer kan förenklas både formellt och tekniskt.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2020/21:49 Utökade möjligheter för Tullverket att besluta om postspärrar:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i postlagen (2010:1045).
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i tullagen (2016:253).

Följdmotionen

2020/21:3783 av Hampus Hagman m.fl. (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning kring bredare befogenheter för Tullverket att besluta om postspärrar och tillkännager detta för regeringen.

Motioner från allmänna motionstiden 2020/21

2020/21:400 av Jörgen Grubb (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Tullverket bör få i uppdrag att kontrollera utgående gods, fordon och transporter vid Sveriges gränser och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:643 av Adam Marttinen m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om Tullverkets tillhörighet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om beväpning av tulltjänstemän och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om befogenhet att kvarhålla gods eller transportör och tillkännager detta för regeringen.

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om befogenhet att ingripa mot läkemedelsinförsel och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förbättrat personskydd och säkerhet för tullpersonal och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om illegal utförsel av stöldgods och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om Tullverkets samverkan med andra myndigheter och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:710 av Tobias Andersson m.fl. (SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Tullverket bör ges i uppdrag att ytterligare intensifiera sitt arbete mot den organiserade kriminaliteten och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka Tullverkets förmåga att eftersöka och hantera illegal utförsel och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:937 av Maria Stockhaus (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om bättre kontroll vid våra gränser för att säkerställa att stulna bilar, husbilar och husvagnar inte kan lämna landet utan att upptäckas och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en utredning bör få i uppdrag att ta fram förslag på hur stulna bilar, husvagnar och husbilar ska förhindras att lämna landet och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:983 av Betty Malmberg (M):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Tullverkets brottsbekämpande uppdrag ska stärkas och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ändra lagen så att tullen ges befogenhet att beslagta stöldgods och gripa misstänkta gärningsmän samt tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1046 av Mikael Oscarsson (KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ändra lagen så att Tullverket kan beslagta stöldgods och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1076 av John Widegren (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka tullens befogenheter och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1104 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Tullverket större befogenheter att stoppa införseln av olagliga varor och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1315 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V):

15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge Tullverket i uppdrag att skyndsamt föreslå åtgärder för att begränsa djursmuggling och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen inom ramen för EU-samarbetet bör arbeta för att gemensamma åtgärder vidtas för att minska smugglingen av djur över gränser och inom länder och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1775 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att låta utreda möjligheten för tulltjänstemän att bära vapen och även få fler polisiära befogenheter och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1787 av Niklas Karlsson m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om översyn av gällande lagstiftning som berör Tullverket och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1967 av Lars Jilmstad (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt bör vidta de åtgärder som behövs för att stoppa utförseln av stöldgoods och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2554 av Eric Westroth m.fl. (SD):

31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur reglerna för importrestriktioner och tullfria varor kan utvecklas ytterligare så att olika redskap för kriminell aktivitet i Sverige bättre ska kunna förhindras från insmuggling och tillkännager detta för regeringen.
32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Tullverkets operativa personal i deras yrkesroll tillräckliga befogenheter att kunna beivra brottslighet och smuggling, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förenkla hanteringen och inbetalningen av skatter vid import och tillkännager detta för regeringen.
35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda ett förenklat och automatiserat förfarande för tulldeklarationer i syfte att färre företag ska behöva belastas av tulltillägg, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2020/21:2634 av Hampus Hagman m.fl. (KD):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om Tullverket och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2957 av Johan Hedin m.fl. (C):

14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Tullverket ökade befogenheter och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3189 av Richard Jomshof (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tulltjänstemäns bärande av tjänstevapen och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3217 av Niklas Wykman m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra en bred översyn om att stärka Tullverkets roll som brottsbekämpande myndighet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Tullverkets tjänstemän bör ges befogenhet att stoppa och genomsöka fordon samt kvarhålla personer som påträffats med misstänkt stöldgods och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra en översyn om hur Tullverkets strategiska underrättelsearbete kan stärkas och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Tullverket större befogenheter i fråga om utredningar om beslag av smuggelgods och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3305 av Johan Forssell m.fl. (M):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka Tullverkets roll som brottsbekämpande myndighet och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt ska lägga fram förslag om att ge en ny befogenhet för Tullverkets personal att stoppa fordon vid gränsen och tillkännager detta för regeringen.

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyndsamt utöka systemet med postspärrar till kurirföretag och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3307 av Andreas Carlson m.fl. (KD):

43. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Tullverket ska få kvarhålla misstänkt stöldgods och tillkännager detta för regeringen.
47. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Tullverket ska flyttas från Finansdepartementet till Justitiedepartementet och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3463 av Markus Wiechel m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa databaser för tullpersonal och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa insynsskydd och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över eventuella teknikproblem och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillgodose behovet av profileringslistor och riskindikatorer och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Tullverket befogenheter att beslagta gods för att sedan lämna en eventuell förundersökning till polisen och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förenkla möjligheten för tulltjänstemän att beväpna sig och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över tidsfördelningen inom Tullverket och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjliggöra vapenträning för fler tulltjänstemän och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3537 av Margareta Cederfelt (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över tullens möjligheter att mer effektivt bekämpa brottsligheten och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3572 av Alexandra Anstrell (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda möjliga lösningar för en differentierad tullsats för en förbättrad miljö och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen

dels att 3, 11 och 12 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas två nya paragrafer, 11 a och 11 b §§, med följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2020:860

Föreslagen lydelse

3 §

Lagen är tillämplig endast påföljande varor:

1. krigsmateriel som avses i lagen (1992:1300) om krigsmateriel, och produkter som avses i lagen (2000:1064) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd,

2. narkotika som avses i narkotikastrafflagen (1968:64),

3. *vapen* och ammunition som avses i vapenlagen (1996:67),

3. *skjutvapen* och ammunition som avses i vapenlagen (1996:67) samt sådana vapen och andra föremål som anges i 1 kap. 3 § samma lag,

4. injektionssprutor och kanyler,

5. dopningsmedel som avses i lagen (1991:1969) om förbud mot vissa dopningsmedel,

6. springstiletter, springknivar, knogjärn, kaststjärnor, riv- eller nithandskar, batonger, karatepinnar, blydaggar, spikklubbor och liknande,

7. kulturföremål som avses i 5 kap. kulturmiljölagen (1988:950),

8. hundar och katter för annat ändamål än handel,

9. spritdrycker, vin, starköl och andra jästa alkoholdrycker, teknisk sprit och alkoholhaltiga preparat enligt alkohollagen (2010:1622), samt tobaksvaror och elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare vid kontroll av åldersgränsen i 5 kap. 20 § lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter,

10. nötkreatur, svin, får, getter, fjäderfän, fisk och reptiler,

11. andra djur än sådana som anges ovan och produkter av djur, om det finns särskild anledning att misstänka att smittsam sjukdom förekommer, att djuret eller djurprodukten på annat sätt utgör en allvarlig hälsorisk för människor eller djur, att medföljande dokument är ofullständiga eller felaktiga, att erforderliga dokument saknas eller att de villkor som i övrigt gäller för införseln inte är uppfyllda,

12. barnpornografi enligt lagen (1998:1443) om förbud mot införsel och utförsel av barnpornografi,

13. varor som avses i lagen (1999:42) om förbud mot vissa hälsofarliga varor,

14. varor som ska beskattas enligt lagen (2014:1470) om beskattning av viss privatinförsel av cigaretter,

15. sprängämnesprekursorer enligt artikel 5.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1148 av den 20 juni 2019 om saluföring och användning av sprängämnesprekursorer, om ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 och om upphävande av förordning (EU) nr 98/2013, i den ursprungliga lydelsen och 3 § lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer,

16. explosiva varor som avses i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 §¹

En chefstjänsteman som förordnats för uppgiften av chefen för Tullverket får besluta att en postförsändelse som kommer från ett annat EU-land ska hållas kvar av *postbefordringsföretaget*, om

1. det finns anledning att anta att försändelsen innehåller *narkotika* som kan tas i beslag enligt lagen (2000:1225) om straff för smuggling, *och*

2. det är nödvändigt för att beslag

ska kunna ske. Ett beslut om kvarhållande ska gälla en *begränsad, kortare* tid. Beslutet får verkställas omedelbart,

En chefstjänsteman som förordnats för uppgiften av chefen för Tullverket får, *när det gäller en försändelse som kommer från ett annat EU-land*, besluta att en postförsändelse *eller en motsvarande försändelse som förmedlas av ett kurirföretag* ska hållas kvar av *befordringsföretaget*, om

1. det finns anledning att anta att försändelsen innehåller *något av följande* som kan tas i beslag enligt lagen (2000:1225) om straff för smuggling:

a) narkotika,

b) skjutvapen eller ammunition som avses i vapenlagen (1996:67),

c) sådana vapen eller andra föremål som anges i 1 kap. 3 § vapenlagen, eller

d) sådana explosiva varor som avses i 4 § lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor, och

ska kunna ske. Ett beslut om kvarhållande ska gälla en *viss* tid, *högst en månad, från den dag då beslutet delgavs befordringsföretaget*. Beslutet får

¹ Senaste lydelse 2016:269.

men ska snarast prövas av chefen för Tullverket.

Postbefordringsföretaget är skyldigt att på begäran av Tullverket till verket överlämna en försändelse som *kvarhållits* enligt första stycket.

verkställas omedelbart, men ska snarast prövas av chefen för Tullverket *eller chefen för Tullverkets rättsavdelning.*

Befordringsföretaget är skyldigt att på begäran av Tullverket till verket överlämna en försändelse som *hållits kvar* enligt första stycket.

11 a §

Den som i ett kurirföretag har fått del av eller tillgång till uppgifter som handlar om att hålla kvar försändelser enligt 11 § eller om ett efterföljande beslag enligt 22 § lagen (2000:1225) om straff för smuggling får inte obehörigen röja eller utnyttja vad han eller hon därigenom har fått veta.

Bestämmelser om tystnadsplikt för den som i postverksamhet fått del av eller tillgång till sådana uppgifter finns i 2 kap. 14 § postlagen (2010:1045).

11 b §

Bestämmelser om ansvar för den som bryter mot tystnadsplikt enligt denna lag finns i 20 kap. 3 § brottsbalken.

12 §²

Polismyndigheten och Kustbevakningen är skyldiga att medverka i kontrollverksamheten enligt denna lag. Vad som sägs i 5–7 och 13 §§ om Tullverket och en tulltjänsteman gäller vid sådan medverkan också Polismyndigheten och en polisman samt Kustbevakningen och en kustbevakningstjänsteman.

Ett befordringsföretag är skyldigt att *göra anmälan* till Tullverket om det i företagets verksamhet uppkommer misstanke om att en försändelse innehåller *narkotika som kan tas i beslag enligt lagen (2000:1225) om straff för smuggling* och att på begäran av Tullverket överlämna *en sådan försändelse* till verket.

Ett befordringsföretag är skyldigt att till Tullverket *anmäla* om det i företagets verksamhet uppkommer misstanke om att en försändelse innehåller *något av följande som kan tas i beslag enligt lagen (2000:1225) om straff för smuggling*:

² Senaste lydelse 2014:673.

1. narkotika,
  2. skjutvapen eller ammunition som avses i vapenlagen (1996:67),
  3. sådana vapen eller andra föremål som anges i 1 kap. 3 § vapenlagen, eller
  4. sådana explosiva varor som avses i 4 § lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.
- Befordringsföretaget är skyldigt att på begäran av Tullverket överlämna försändelsen till verket.*

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2021.

2 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs i fråga om offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) att 44 kap. 4 och 5 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

44 kap.

4 §¹

Rätten enligt 1 kap. 1 och 7 §§ tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 10 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter inskränks av den tystnadsplikt som följer av

1. 2 kap. 14 § första stycket 1 *och* 1. 2 kap. 14 § första stycket 1, 3 3 postlagen (2010:1045), *och* 4 postlagen (2010:1045),

2. 6 kap. 20 § lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation, när det är fråga om uppgift om innehållet i ett elektroniskt meddelande eller som annars rör ett särskilt sådant meddelande, och

3. 6 kap. 21 § lagen om elektronisk kommunikation, när det är fråga om uppgift om kvarhållande av försändelse på beforderingsföretag, om hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation eller hemlig övervakning av elektronisk kommunikation på grund av beslut av domstol, undersökningsledare eller åklagare eller om inhämtning av uppgifter enligt lagen (2012:278) om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation i de brottsbekämpande myndigheternas underrättelseverksamhet.

5 §²

Rätten enligt 1 kap. 1 och 7 §§ tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 10 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter inskränks av den tystnadsplikt som följer

1. av beslut som har meddelats med stöd av 7 § lagen (1999:988) om förhör m.m. hos kommissionen för granskning av de svenska säkerhetstjänsternas författningsskyddande verksamhet,

2. av 7 kap. 1 § 1 lagen (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap,

3. av 4 kap. 16 § försäkringsrörelselagen (2010:2043),

4. av 5 kap. 15 § lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige, *och* 4. av 5 kap. 15 § lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige,

5. av 32 § lagen (2020:62) om hemlig dataavläsning. 5. av 32 § lagen (2020:62) om hemlig dataavläsning,

6. av 11 a § lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid

¹ Senaste lydelse 2018:1919.

² Senaste lydelse 2020:66.

*Sveriges gräns mot ett annat land
inom Europeiska unionen, och
7. av 4 kap. 23 a § tullagen
(2016:253).*

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2021.

3 Förslag till lag om ändring i postlagen (2010:1045)

Härigenom föreskrivs i fråga om postlagen (2010:1045) att 2 kap. 14 och 16 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

14 §

Den som i postverksamhet har fått del av eller tillgång till någon av de uppgifter som anges i 1–3 får inte obehörigen röja eller utnyttja vad han eller hon därigenom har fått veta. De uppgifter som omfattas av tystnadsplikten är

1. uppgifter som rör ett särskilt brev
2. andra uppgifter som rör en enskild persons förbindelse med verksamheten när det gäller befordran av brev, eller

3. uppgifter som handlar om att *kvarhålla* eller beslagta försändelser enligt 27 kap. rättegångsbalken.

Den som i postverksamhet har fått del av eller tillgång till någon av de uppgifter som anges i 1–4 får inte obehörigen röja eller utnyttja vad han eller hon därigenom har fått veta. De uppgifter som omfattas av tystnadsplikten är

2. andra uppgifter som rör en enskild persons förbindelse med verksamheten när det gäller befordran av brev,

3. uppgifter som handlar om att *hålla kvar* eller beslagta försändelser enligt 27 kap. rättegångsbalken, *eller*

4. uppgifter som handlar om att *hålla kvar försändelser enligt 4 kap. 22 § tullagen (2016:253) eller enligt 11 § lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen eller om ett efterföljande beslag enligt 22 § lagen (2000:1225) om straff för smuggling.*

Tystnadsplikten enligt första stycket 1 och 2 gäller inte i förhållande till avsändaren och mottagaren av brevet.

För uppgifter om en enskild persons adress gäller tystnadsplikt endast om det kan antas att ett röjande av adressen skulle medföra fara för att någon utsätts för övergrepp eller annat allvarligt men.

16 §¹

Den som bedriver postverksamhet enligt denna lag ska trots 14 § bistå Tullverket vid kontroll avseende postförsändelse enligt tullagen (2016:253) eller

Den som bedriver postverksamhet enligt denna lag ska trots 14 § bistå Tullverket vid kontroll avseende postförsändelse enligt tullagen (2016:253) eller

¹ Senaste lydelse 2016:284.

lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen. Detta gäller dock endast kontroll som rör misstanke om narkotikabrott.

lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen. Detta gäller dock endast vid misstanke om att en postförsändelse innehåller något av följande som kan tas i beslag enligt lagen (2000:1225) om straff för smuggling:

1. narkotika,
2. skjutvapen eller ammunition som avses i vapenlagen (1996:67),
3. sådana vapen eller andra föremål som anges i 1 kap. 3 § vapenlagen, eller
4. sådana explosiva varor som avses i 4 § lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2021.

4 Förslag till lag om ändring i tullagen (2016:253)

Härigenom föreskrivs i fråga om tullagen (2016:253)

dels att 4 kap. 18 och 22 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas två nya paragrafer, 4 kap. 23 a och 23 b §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

18 §

Ett befodringsföretag ska – göra en anmälan till Tullverket, om det i företagets verksamhet uppkommer en misstanke om att en försändelse innehåller narkotika som kan tas i beslag enligt lagen (2000:1225) om straff för smuggling, och – på begäran av Tullverket överlämna försändelsen till verket.

Befodringsföretaget ska också på annat sätt medverka i kontrollverksamhet enligt tullagstiftningen i fråga om varor som befordras med post, på järnväg eller med luftfartyg.

För befodringsföretaget gäller inte 2 och 9–17 §§.

Ett befodringsföretag ska anmäla till Tullverket, om det i företagets verksamhet uppkommer en misstanke om att en försändelse innehåller något av följande som kan tas i beslag enligt lagen (2000:1225) om straff för smuggling:

- 1. narkotika,*
- 2. skjutvapen eller ammunition som avses i vapenlagen (1996:67),*
- 3. sådana vapen eller andra föremål som anges i 1 kap. 3 § vapenlagen, eller*
- 4. sådana explosiva varor som avses i 4 § lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.*

Försändelsen ska överlämnas till Tullverket om verket begär det. Befodringsföretaget ska också på annat sätt medverka i kontrollverksamhet enligt tullagstiftningen i fråga om varor som befordras med post, på järnväg eller med luftfartyg.

22 §

En chefstjänsteman som förordnats för uppgiften av chefen för Tullverket får besluta att en postförsändelse som kommer från tredjeland ska hållas kvar av postbefodringsföretaget, om

En chefstjänsteman som förordnats för uppgiften av chefen för Tullverket får, när det gäller en försändelse som kommer från tredjeland, besluta att en postförsändelse eller en motsvarande försändelse som förmedlas av ett kurirföretag ska hållas kvar av befodringsföretaget, om

1. det finns anledning att anta att försändelsen innehåller *narkotika* som kan tas i beslag enligt lagen (2000:1225) om straff för smuggling, *och*

1. det finns anledning att anta att försändelsen innehåller *något av följande* som kan tas i beslag enligt lagen (2000:1225) om straff för smuggling:

a) narkotika,

b) skjutvapen eller ammunition som avses i vapenlagen (1996:67),

c) sådana vapen eller andra föremål som anges i 1 kap. 3 § vapenlagen, eller

d) sådana explosiva varor som avses i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor, och

2. det är nödvändigt för att beslag ska kunna ske.

Ett beslut om kvarhållande ska gälla en *begränsad, kortare* tid. Beslutet får verkställas omedelbart, men ska snarast prövas av chefen för Tullverket.

Ett beslut om kvarhållande ska gälla en *viss* tid, *högst en månad, från den dag då beslutet delgavs befodringsföretaget*. Beslutet får verkställas omedelbart, men ska snarast prövas av chefen för Tullverket *eller chefen för Tullverkets rättsavdelning*.

23 a §

Den som i ett kurirföretag har fått del av eller tillgång till uppgifter som handlar om att hålla kvar försändelser enligt 22 § eller om ett efterföljande beslag enligt 22 § lagen (2000:1225) om straff för smuggling får inte obehörigen röja eller utnyttja vad han eller hon därigenom har fått veta.

Bestämmelser om tystnadsplikt för den som i postverksamhet fått del av eller tillgång till sådana uppgifter finns i 2 kap. 14 § postlagen (2010:1045).

23 b §

Bestämmelser om ansvar för den som bryter mot tystnadsplikt enligt denna lag finns i 20 kap. 3 § brottsbalken.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2021.